

Bevarandeplan för Natura 2000-området Småtjärnslätten

Foto: Länsstyrelsen Västerbotten

Fastställd av Länsstyrelsen: 2017-05-05

Namn och områdeskod: Småtjärnslätten, SE0810368

Kommun: Dorotea

Skyddsstatus: Natura 2000: Särskilt bevarandeområde (SAC)

Övrigt skydd: Produktiv skogsmark är frivilligt avsatt av markägaren

Markägare: SCA

Förvaltare: Länsstyrelsen Västerbotten

Area: 42,9 ha

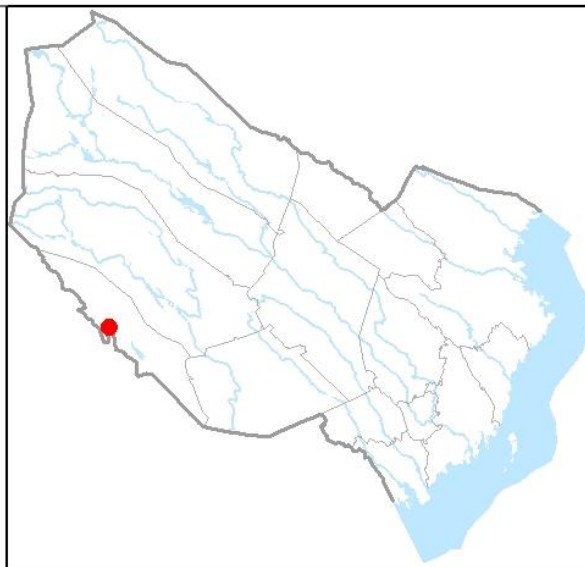

Karta

Småtjärnslätten
Områdeskod: SE0810368
Kommun: Dorotea
Area: 42,9 ha

Länsstyrelsen
Västerbotten

Gräns för Natura 2000-området

0

0,5

1

Kilometer

Natura 2000

Natura 2000 är EU:s nätverk av värdefulla naturområden med arter eller naturtyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. I Sverige har vi ca 4 000 Natura 2000-områden varav ca 250 finns i Västerbottens län. För varje område finns naturtyper och/eller arter utpekade. Syftet med Natura 2000-området är att bidra till att de för området utpekade naturtyperna och arterna har gynnsam bevarandestatus i Sverige och EU, vilket innebär att de utpekade arternas och naturtypernas utbredningsområde, areal, populationsutveckling och andra kvaliteter finns och kan bevaras.

Bevarandeplan

För varje Natura 2000-område finns en bevarandeplan upprättad. Här beskrivs de utpekade naturtyperna och arterna, deras bevarandetilstånd i det specifika området, samt vilka bevarandemål som har satts upp för dem. Om åtgärder och skötsel krävs för att uppnå målen beskrivs de också. Bevarandeplanen fastställs av Länsstyrelsen.

Bevarandeplanen ska fungera som vägledning och stöd om någon form av exploatering blir aktuell. De naturvärden som finns i respektive Natura 2000-område får inte påverkas negativt och därför krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka bevarandevärdena i ett Natura 2000-område. Det gäller även åtgärder utanför Natura 2000-området om de riskerar att påverka områdets bevarandevärden. Detta regleras i miljöbalken 7 kap 28-29§§. Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsens miljöenhet före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen.

Utpekade naturtyper enligt Art- och habitatdirektivet

3160 Myrsjöar	2,7 ha
7310 Aapamyrar	33,0 ha
9010 Taiga	3,0 ha

Utpekade arter enligt Art- och habitatdirektivet

1013 Kalkkärrsgrynsnäcka
1948 Skogsrör

Beskrivning av området

Småtjärnslätten ligger cirka 3 kilometer sydost om Harrsjö i Dorotea kommun. Området ligger i ett myrkomplex på gränsen mellan Jämtland och Västerbotten. Området består av intermediära kärr med stråk som är extremrika. Området fick högsta klassning i Våtmarksinventeringen. Här finns Natura 2000-arterna kalkkärrsgrynsnäcka och skogsrör. Här finns också Lapplands enda kända lokal för flat kamgälsnäcka.

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs Fågeldirektiv eller Art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden

Det extremrika kärret, kalkkärrsgrynsnäckan som lever däri.

Motivering

Extremrikkärr hyser många ovanliga och till livsmiljön specialiserade arter. Dessa kärr är beroende av en ostörd hydrologi.

Prioriterade åtgärder

Inga åtgärder är i dagsläget aktuella.

Beskrivning av utpekade naturtyper

3160 Myrsjöar

Myrsjöar är ofta små och kännetecknas av näringsfattigt vatten, låg produktivitet och påverkan av humussyror som gör dem naturligt sura. I Småtjärnslätten finns en sådan sjö längst i sydväst.

Bevarandetillstånd idag

Bedöms vara gynnsamt. Naturtypen är opåverkad av dikning.

Bevarandemål

Sjön ska ha en opåverkad hydrologi med intakta strandvåtmarker. Vattenkvaliteten ska vara god. Främmande arter eller fiskstammar ska inte finnas. Arealen ska inte minska.

7310 Aapamyr

Aapamyr består av en eller flera myrtyper som tillsammans bildar ett stort, sammanhängande myrkomplex. För att klassas som aapamyr måste myrkomplexet vara minst 20 ha stort. En aapamyr hyser också arter, framförallt fåglar, som är beroende av stora, sammanhängande myrområden, t.ex. blå kärrhök, svartsnäppa och myrsnäppa. Aapamyren i Småtjärnslätten består av naturtyperna öppna mosar och kärr (7140), källor och källkärr (7160), rikkärr (7230) samt skogsbevuxen myr (91D0). Rikkärren hör till länets finaste, med bland annat en rik förekomst av axag. Fågellivet är rikt i området, med bl.a. tidigare fynd av häckande smalnäbbad simsnäppa.

Bevarandetillstånd idag

Bedöms vara gynnsamt. Naturtypen är till synes opåverkad av dikning. Rikkärret i norr håller dock delvis på att växa igen.

Bevarandemål

Hydrologin spelar en mycket viktig roll och ska inte försämrats genom t.ex. dikning, körskador eller exploatering. Myrkomplexets struktur, funktion och typiska arter ska finnas kvar. Aapamyren ska behålla sin mosaik av olika myrtyper, både öppna och skogbevuxna. Arealen som består av rikkärr med inslag av extremrika partier ska inte minska. Totalarealen aapamyr ska inte minska.

9010 Taiga

Som taiga räknas skog med relativt liten påverkan och vars strukturer och funktioner liknar dem i en urskogsartad skog eller en naturskog. Viktigt är att det finns en skoglig kontinuitet och att träden är i olika åldrar och storlekar. I Småtjärnslätten växer taigan på myrholmar. På de stora holmarna växer äldre, dimensionshuggen granskog med inslag av björk och tall. På en liten holme växer äldre tallskog.

Bevarandetillstånd idag

Bedöms vara inte vara gynnsam idag eftersom skogen är tydligt påverkad av skogsbruk. Den är dock äldre och har inslag av strukturer man hittar i naturskogar. Dess naturvärden kommer att utvecklas ytterligare över tid.

Bevarandemål

Naturtypen ska huvudsakligen präglas av naturliga processer och träd i olika åldrar och dimensioner ska finnas. Död ved ska finnas i stor mängd och olika grader av nedbrytning. Typiska arter ska finnas. Arealen ska inte minska.

Beskrivning av utpekade arter

1013 Kalkkärrsgrynsnäcka

Kalkkärrsgrynsnäckan lever i öppna rikkärr och den viktigaste miljön för arten är extremrikkärr. Arten förekommer även i kalkfuktängar och sällsynt i rikare stråk i mosselaggar och i gles sumpskog. I Småtjärnslätten finns arten i kärrens extremrika stråk.

Bevarandetillstånd idag

Artens populationsstorlek är svår att övervaka, men den bedöms vara vanlig i området och bör ha ett gynnsamt tillstånd så länge en god hydrologi upprätthålls och kärret inte växer igen.

Bevarandemål

Populationen i området ska vara livskraftig och inte minska i antal eller utbredning. Livsmiljön ska förbli gynnsam, med mossrika och ständigt fuktiga partier, gärna där det finns tuvor av axag eller lågväxta starr.

1948 Skogsrör

Skogsrör förekommer främst i fuktig barr- och blandskog med högrötsvegetation. Den växer ofta utmed bäckar i raviner och i skogssluttningar, men även på plan mark där underlaget är näringsrikt och kalkhaltigt. I Småtjärnslätten bedöms skogsrör vara vanlig.

Bevarandetillstånd idag

Bedöms vara gynnsamt.

Bevarandemål

Populationen i området ska vara livskraftig och inte minska i antal eller utbredning. Livsmiljön ska förbli gynnsam, fri från skogsbruk och störningar i hydrologin.

Hotbild

De utpekade bevarandevärdena är i stor utsträckning beroende av en ostörd hydrologi, och således utgör hydrologisk påverkan det viktigaste hotet mot området. Rikkärret längst i norr är långsamt igenväxande vilket på sikt kan hota utpekade arter och naturtyper. Dikning och terrängkörning på barmark eller tunt snötäcke skulle ha avvattnande effekt och påskynda igenväxningen.

Avverkning eller andra skogsbruksåtgärder skulle förstås innebära ett stort hot, men eftersom området är frivilligt avsatt av markägaren får inget skogsbruk förekomma här.

Klimatförändringar riskerar på sikt att påverka nederbörd, temperatur, snötäcke osv. så mycket att vissa arter, artgrupper eller hela system minskar eller försvinner.

Övriga verksamheter som kan påverka området negativt innefattar terrängkörning och annat marksli-tage; exploatering såsom väg- och anläggningsbyggen; täktverksamhet såsom berg- och torvtäkt; kalkning och gödsling. Dessa och liknande verksamheter kan påverka området även om de bedrivs utanför områdets gränser.

Bevarandeåtgärder

Skyddsåtgärder

Småtjärnslätten är ett Natura 2000-område och har det skydd enligt miljöbalken som gäller samtliga Natura 2000-områden i landet. Alla verksamheter och åtgärder, innanför och utanför området, som på ett betydande sätt kan påverka Natura 2000-området är tillståndspliktiga enligt 7 kap 28-29 §§ miljöbalken. Området är också frivilligt avsatt av markägaren SCA, vilket innebär att inget skogsbruk får förekomma här.

Kalkärsgrynsnäckan ingår i Åtgärdsprogrammet för bevarande av rikkärr. Skogsrör är fridlyst enligt miljöbalken 8 kap 1-2 §§ med stöd av 7 § Artskyddsförordningen (2007:845). Det är förbjudet att plocka, gräva upp eller på annat sätt skada fridlysta växter.

Skötselåtgärder

Området ska få utvecklas under naturliga förhållanden och processer. Ingen skötsel är i dagsläget aktuell. Framöver kan det bli aktuellt att vidta försiktiga åtgärder om rikkärren växer igen.

Ytterligare information

På naturvardsverket.se kan du hitta mer information om Natura 2000.

I Naturvårdsverkets kartverktyg [Skyddad natur](#) kan du hitta kartmaterial och fakta om skyddade områden. Man kan ladda ner gränser och naturtypskartor (NNK) för alla eller enstaka områden.

I Skogsstyrelsens kartverktyg [Skogens pärlor](#) kan du bl.a. hitta information om skogar med höga naturvärden.